

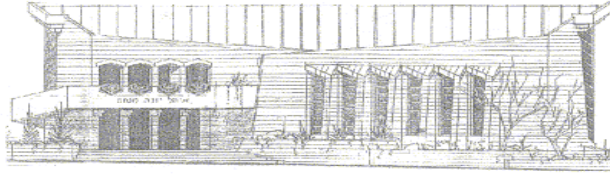
Ohel Yonah Menachem

Synagogue &
Community Center

Rabbi David Spektor

דוא"ל:

vaad@ohelyonah.com

אוהל יונה מנחם

בית כנסת
ומרכז קהילתי

הרב דוד ספקטור

אתר אינטרנט:

www.ohelyonah.com

דרשה לשבת פ' בהעלותך תשס"ז בנושא:

וְאֵנִי תְּפִלָּתִי (תהילים סט, יד)

מאת הרב דוד ספקטור, רב הקהילה

[1] שלום עליכם!

שבת שלום. מסופר שבבית-כנסת אחד אחרי תפילת שמונה עשרה ניגש הרב לאחד המתפללים וברך אותו: "שלום עליכם". תמה אותו יהודי ואמר לרב: "הלא הייתי כאן כל הזמן". אמר לו הרב: "בתפילת שמונה עשרה היית במקום אחר, בבורסה ולכן עכשיו שחזרת לכאן אני מברך אותך ב'שלום עליכם'!"

[2] ריכוז בתפילה

אמר לי אחד מהמתפללים: קשה לי להתרכז בתפילה, המחשבות בורחות לי. לכל מיני חוויות שעברו עלי השבוע. איך אני יכול לשפר את הריכוז שלי בתפילה?

[3] תפילות אישיות

השבתי לו שאחת מהדרכים הוא לשלב תפילות אישיות בתוך תפילת שמונה עשרה. זה ממקד אותך בתפילה ומחבר אותך מאד חזק לאבא שבשמים. וכך נפסק בשלחן ערוך (אורח חיים סימן קיט סעיף א): "אם רצה להוסיף בכל ברכה מהאמצעית, מעין הברכה, מוסיף. כיצד, היה לו חולה מבקש עליו רחמים בברכת רפאנו; היה צריך פרנסה, מבקש עליה בברכת השנים... ובשומע תפלה יכול לשאול כל צרכיו, שהיא כוללת כל הבקשות; כשמוסיף בברכה מעין אותה ברכה, אם מוסיף אותו בשביל כל ישראל, אומר אותו בלשון רבים." זה נפלא! אמנם התפילה משותפת לכל עם ישראל. אני אומר אותה תפילה שיהודי אומר אותה בדרום אפריקה ואותה תפילה שיהודיה אומרת אותה בצרפת, אבל יחד עם זה יש לי משהו אישי שאין לאף אחד אחר. יש לי תפילות אישיות שאני מוסיף בתוך התפילה בלחש, שהן מאוד אישיות ביני ובין בוראי.

[4] לחדש בכוונה ובפירוש התפילה

לא תמיד יש צורך בשנוי הנוסח ממש, לפעמים מספיק לתת פרשנות חדשה משלי על כל מה שאני מתפלל. זה גורם לתחושת ההתחדשות מתמדת בתפילה. וזה דומה למשנה במסכת ברכות (כח:): רבי אליעזר אומר: "העושה תפילתו קבע, אין תפילתו תחנונים". שני פירושים מובאים בתלמוד ירושלמי (ברכות פרק ד, הלכה ד) למשנה: "רבי אבהו בשם רבי אלעזר ובלבד שלא יהא כקורא באיגרת (תפילה בלי חידוש) רבי אחא בשם רבי יוסי: צריך לחדש בה דבר בכל יום (כגון תפילה אישית). ובשבת ויום טוב אי אפשר להוסיף בקשות בתוך תפילת העמידה, אבל מותר ומצווה לחדש בכוונת התפילה ולחפש פירוש ומשמעות חדשה בתיבות התפילה, בבחינת "בא...אל התיבה" (בראשית ז, א).

[5] אכזבה מתפילת כספומט

יש כאלה שיש להם אכזבה מהתפילה שנגרמת לפעמים על ידי ציפיות לא נכונות. יש להם צפייה שהתפילה היא כמו כספומט. אני מתקתק על המקשים את הקוד הסודי ומצפה שמיד ה' יוציא לי כמה מאות שקלים. ואם ח"ו ה' לא מיד ישמע את תפילתי ויעשה את מבוקשי, אז אני ח"ו כבר לא כ"כ מאמין בו וביכולתו. זו תפילת הכספומט.

[6] התפילה ממקדת אותי בדברים החשובים באמת

אבל יש גם צד אחר בתפילה. התפילה ממקדת את מחשבותיי בדברים שהם באמת חשובים. לדוגמה: תפילת מוסף של שבת ממקדת אותי ביהדות הגולה ובמשפחתי באירופה: ואני מתפלל בכוונה: "שתעלנו בשמחה לארצנו ותטענו בגבולנו" ובזמן תפילה זאת עוברות מול עיני תמונות של המוני בית ישראל הטסים לארץ.

[7] ואני - תפילתי

ואני תפילתי. אני אדם אחר אחרי תפילה בכוונה, בין שכל התפילות התקבלו בין שלא התקבלו.

[8] עבודה - שבלב. השכל מכוון את הרגש שבלב

אכן זו עבודה שבלב שלומדים מחנה: "יְחִנֵּה הָיָא מְדַבֵּרֶת עַל לְבָה" (שמואל א, א, יג) ולומד ממנה רב המנונא במסכת ברכות (לא.): "מכאן למתפלל - צריך שיכווין את לבו. "ומפרש הרב קוק (עין איה ברכות לא, ס"ק יט, עולת ראיה עמ' רסג): "שהיא מדברת בשכלה על לבה, להפעיל ע"י דבורה השכלי, רגשותיה שבלב." ולכן המתפלל צריך שיכוון באופן שכלי את לבו המלא רגש וממילא יתרגש בתפילתו על הדברים החשובים באמת!

[9] שיחה בזמן לתפילה - עם מי ?

יש מתפללים שאמרו לי שמאד מפריע להם שמדברים כאן הרבה בזמן התפילה. הייתי מופתע. אמרתי להם אני לא הכתובת לשאלה הזאת. אותי שמו בפינה קדימה ואין לי עם מי לדבר, אז אני מדבר עם הקב"ה בזמן התפילה. ובכלל לידי ומאחורי מתפללים בכוונה, אז גם לי אין ברירה אלא גם להשתדל להתפלל בכוונה. מכל מקום שלשום בערב כשהייתי בשמחת בר-מצוה של אחד מבני הקהילה חשבתי על השאלה שלהם. בזמן שנער בר-המצוה דרש באנגלית, צלצל הטלפון הנייד של אחד האורחים שישב בשלחן שלנו. הייתי במתח לראות מה הוא יעשה. עמדו לפניו שלוש אופציות. אופציה אחת לסגור את הטלפון הנייד ולחזור לשיחה בסוף הדרשה של בר-המצוה. ואופציה שניה: לצאת בזמן הדרשה מחוץ לאולם, ללובי ושם לשוחח בטלפון הנייד. אופציה שלישית: לדבר עכשיו בתוך האולם בזמן הדרשה בטלפון הנייד, אף שזה יפריע לאחרים לשמוע את דרשת בר-המצוה. לא אספר לכם מה חברי לשלחן עשה, אבל חשבתי שקבלתי כאן תשובה לאלה שמדברים הרבה בבית-הכנסת שלא לצורך תפילה. לכתחילה תעשה כאופציה הראשונה, תסגור את הנייד שלך ותמתין עד סוף התפילה ואז תפתח את פיך ותדבר שיחה ארוכה. אם קשה להמתין, קח את האופציה השנייה: תצא מהאולם בית-הכנסת ללובי ושם תשוחח עם חברך שיחה ארוכה, והוא ישמח וגם החברים שסביבך בבית הכנסת ישמחו. אבל אל תיקח את האופציה השלישית ותשוחח שיחה ארוכה עם חברך כאשר כל החברים סביבך מנסים להתרכז בשיחה עם ה'. וזה פשוט פוגע בכלל הבסיסי "ואהבת לרעך כמוך". במקום זה עדיף לבקש מה' שגם תפילתך וגם תפילתו, כולל כל משאלות הלב, יתקבלו ברצון.

וְאֵנִי תְּפִלְתִּי לְךָ ה' עַת רְצוֹן אֱלֹהִים בְּרֵב חֶסֶדְךָ עֲנֵנִי בְּאֵמַת יִשְׁעֶךָ.